

dum. Ad docendum autem requiritur tam commoda & perspicua eorum quæ proponuntur declaratio, quam sufficiens eorundem probatio. Requirit porro apostolus Tit. I, 9, ut possit *ἵνα ἀντιλεγόντας ἐλεγχειν*, *contradicientes redarguere & convincere.* Jam vero nunquam sane intrepide & absque formidine oppositi argumentabitur, qui non intelligit *fontes*; fontes autem nemo intelligit, absque sufficienti linguarum notitia, quibus utriusque testamenti libri primis autoribus inspirati sunt, h. e. sine cognitione *linguarum orientalium*, inprimis *Græcæ, Hebrææ, Chaldaicæ.* Dein, qui destituitur accurata cognitione artis illius, quæ *consequentiarum regulas tradit*, is profecto, quoties cum adversario in arenam descendit, vel ex iis, quæ revelata sunt, conclusiones deducere fatagit, turpiter victus, ignorantiam suam nimis fero deplorabit. Præterea, qua ratione quis *apta oratione* ad vitæ sanctimoniam & actiones Christiano homine dignas, populum perducere poterit, qui neque intimos humanæ mentis recessus, nec varias hominum inclinationes, nec causas, ob quas homines certis animi affectibus commoveri soleant, ex ea arte didicerit, quæ facultatem suppeditat, perspicendi ea, quæ rei insunt apta ad persuadendum? Occurrunt etiam plurima in scriptura S. & explicandis fidei mysteriis, quæ absque *disciplinarum philosophicarum* notitia nec intelligi satis, nec commode explicari possunt. Si quis de eo dubitat, evolvat Georg. Calixti Appar. Theol. in quo a p. 12. ad p. 59. distincte, perspicue & accurate agit de *usu linguarum & disciplinarum in Theologia.* De *scholis V. T.* testatur appellatio *בְּנֵי הַנְּבִיאִים*, *filiorum prophetarum,*
I. Sam.